

[Karl M. Andersen.]

høj rente har meget uheldige virkninger for erhvervslivet. Det er derfor min faste overbevisning, at skal vi løse de vanskeligheder, vi står overfor, da skal vi hurtigst muligt løse alle krigstidens snærende bånd og give det private initiativ frihed. Jeg mener, at vi skal have begyndt på at afskaffe restriktionerne, og at vi skal begynde nu med det forslag, vi her behandler.

Jeg er noget forbavset over den stilling, som de tidligere ærede ordførere har taget. Ved behandlingen her i salen for 3 år siden gik både det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres ordførere ind for en afviklingslov, som så burde ophæves. Selv den socialdemokratiske ordfører, det ærede medlem hr. Lars M. Olsen, udtalte, at det var ikke hans partis mening, at denne lovgivning skulle være i tid og evighed. For tre år siden anså man denne lovgivning nærmest for ufornöden, og jeg synes ærlig talt, at tiden nu skulle have begunstiget en ophævelse af denne lov.

I den forløbne del af dette århundrede er produktionen her i vort land mangedoblet, men alle fremskridt og al rigdom er skabt af det private initiativ, og jeg er overbevist om, at der er store muligheder for yderligere fremskridt og produktionsforøgelse, dersom vi afskaffer restriktionerne og giver det private initiativ frihed. Jeg vil anbefale det høje ting at læse en artikel i det amerikanske tidsskrift „Fortune“ for august 1951 om udbyttedeling. Deri er fremdraget et eksempel fra firmaet „Lincoln Electric Company“ i Cleveland, der gennem 17 år har givet ekstraordinær bonus til de ansatte. Sidste år beløb gennemsnitsudbetalingen sig til 137 pct. af grundlønningerne og bragte dermed den totale gennemsnitsindkomst for alle de ansatte, overordnede funktionærer indbefattet, op på 6 750 dollars, 45 000 danske kr. Siden „Lincoln Electric Company“ indførte denne ordning i 1934, er produktionen pr. mand syvdoblet, de årlige lønninger fire-doblet og dividenderne tredoblet, skønt selskabets priser stadig ligger under førkrigsniveauet. Her har vi vist en af hemmelighederne ved Amerikas rigdom. Stil her ved siden af Danmark, hvor arbejderne irriteres på den kammerat, der udnytter sin arbejdskraft fuldtud! Disse forhold skal forandres, dersom vi ønsker at stabilisere pengenes værdi. Det er arbejdet, produktionen her i landet, der er grundlaget for pengenes værdi. Men når man i Amerika har kunnet opvise sådanne resultater af udbyttedeling, er det på grundlag af konkurrencen, og jeg vil fremhæve, at fri konkurrence er den første

betingelse for at opnå resultater af udbyttedeling. Jeg tror, at dersom vi alle her i Danmark kunne udnytte vor arbejdskraft fuldtud, ville vi kunne mangedoble produktionen og løse tidens vanskeligheder uden kreditindskrænkning og store skatter. Men det er min overbevisning, at det kun er muligt for det private initiativ under fri konkurrence på lige vilkår under produktionsfrihed og frihandel.

Når man har været nødt til stadig at forlænge denne lovgivning om udbyttebegrænsning, har det sin årsag i, at man her i landet opretholder en mængde restriktioner, der indskrænker den fri konkurrence, og nogle økonomiske forretigheder, der netop betinger høje udbytter for visse aktieselskaber.

Vi fra retsforbundets side mener altså, at denne lov bør løbe ud, og at man i stedet bør anvende de midler, som til enhver tid alene kan skabe rimelige priser, avancer og udbytter for selvstændige erhvervsdrivende og for aktieselskaber: den fri konkurrence på lige vilkår.

Den højtærede handelsminister tror ikke, at loven med sit nuværende indhold har stor betydning for de økonomiske forhold her i landet. Heri er jeg enig. Efter min mening er loven efterhånden nærmest kun en lov om takt og tone for visse aktieselskaber. Men heraf får lovforslaget et skær af mistillid til det private initiativ og til vore dygtige industrifolk, som de slet ikke fortjener.

Den højtærede handelsminister henstiller, at man i det udvalg, som han forudsætter vil blive nedsat om nærværende lovforslag, overvejer, om der ikke skulle være anledning til at ajourføre i hvert fald bestemmelserne om bestyrelsesvederlag. Jeg ønsker at sige, at dersom den højtærede handelsminister ikke er i stand til i dette udvalg at fremlægge et meget overbevisende materiale til begrundelse af, at en lov af denne art er nødvendig, må jeg mene, at man bør undlade at gennemføre lovforslaget.

Aksel Larsen: Det er ganske rigtigt, at den lov, man her vil forlænge, kun har psykologisk og ikke økonomisk betydning. Det er imidlertid ikke noget nyt. Det er aldeles utvetydigt fastslået, at da man begyndte på den såkaldte udbyttebegrænsning — og jeg lægger tryk på såkaldte — i 1940, gjorde man det ikke, fordi man på nogen som helst måde ønskede at begrænse kapitalisternes udbytter, men fordi man gennemførte en række love, som nedsatte arbejdernes lønninger og lagde loft over arbejdernes lønninger gennem ophævelse af pristalsregulerin-